

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2430

Vragen van het lid **Bashir** (SP) aan de staatssecretaris van Financiën over *de tweet «Rente op m'n ING spaarrekening alweer gedaald, nu bedraagt de rente nog maar 1.6%.»* (ingezonden 15 maart 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Weekers** (Financiën) (ontvangen 31 mei 2013)

Vraag 1

Bent u ervan op de hoogte dat de rente van alle spaarrekeningen van Nederlandse banken sinds 2008 alleen maar lager en lager is geworden?¹

Antwoord 1

Hoewel de spaarrentes sinds het uitbreken van de crisis lager zijn dan in de jaren daarvoor, is hetgeen in de vraag wordt gesteld niet waar. Zo blijkt uit cijfers van het CBS dat de gemiddelde rentevergoeding op spaartegoeden in 2008 1,9% was en in 2012 2,2%. Het is dus niet juist dat het rendement op spaartegoeden sinds 2008 alleen maar gedaald is.

Vraag 4

Bent u ervan op de hoogte dat de AEX-index in 2012 10% steeg, in 2011 12% zakte, in 2010 6% steeg en in 2009 zelfs 36% steeg?

Antwoord 4

Ja.

Vraag 2, 3 en 5

Vindt u het eerlijk dat de Belastingdienst over een fictieve rente van 4% belasting heft terwijl spaarders een rente van 4% al jaren niet meer gezien hebben?

Deelt u de mening dat sparen nu geld kost omdat de vermogensrendementsheffing van 1,2% plus de inflatie van 3% ruim boven de rente is die spaarders ontvangen? Zo niet, hoe zit het dan volgens u?

Vindt u het eerlijk dat de Belastingdienst over een fictieve stijging van 4% belasting heft, terwijl beleggers zeer gevarieerde beleggingsresultaten behalen die vaak zeer positief en soms zeer negatief zijn?

¹ <https://twitter.com/felixwagner/status/311051501231542272>

Antwoord 2, 3 en 5

Bij de introductie van de vermogensrendementsheffing is het forfaitaire rendement gesteld op 4%. Deze 4% is het langjarig gemiddelde risicovrije rendement dat een belastingplichtige geacht wordt te kunnen te behalen op zijn box 3-vermogen². Destijds is het rendement op staatsobligaties gebruikt als benchmark. Gemiddeld houdt ook in dat er jaren zullen zijn dat het rendement lager is dan 4%, wat voor spaargeld in deze jaren het geval is. Er is gekozen voor een langjarig vaststaand gemiddeld forfaitair rendement, omdat de opbrengst van box 3 hierdoor solide en vrij constant is, en niet één op één met de marktontwikkelingen mee fluctueert, zoals bijvoorbeeld met de AEX-index. In mijn Fiscale agenda is uitgebreid bij box 3 en het forfaitaire rendement stilgestaan³. Ik begrijp goed dat bij veel mensen onvrede leeft over de hoogte van het forfaitaire rendement in box 3, maar een oplossing heb ik daar op dit moment niet voor, ook al omdat de budgettaire middelen ontbreken om bijvoorbeeld het fictief rendement (al dan niet tijdelijk) te verlagen. De commissie-Van Dijkhuizen kijkt ook naar de vermogensrendementsheffing. We zullen vervolgens zien of de resultaten van de commissie de Kamer aanleiding geven om de discussie verder te voeren.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het huidige systeem mensen in feite dwingt om te beleggen omdat sparen geld kost? Waarom dwingt u mensen om te beleggen?

Antwoord 6

Nee, die mening deel ik niet. Doordat in box 3 geen onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende vermogensbestanddelen wordt de keuze hoe het vermogen aan te wenden juist volledig bij de belastingplichtige gelaten.

Vraag 7, 8 en 9

Bent u ervan op de hoogte dat een meerderheid van de Europese landen een vermogenswinstbelasting heeft in plaats van de oneerlijke vermogensrendementsheffing die geen recht doet aan de werkelijkheid?

Waarom gaat u niet over op het heffen van belasting over feitelijk gemaakte winsten middels vermogenswinstbelasting in plaats van de heffing over de nu fictieve aanname van 4% rendement?

Bent u bereid de vermogensrendementsheffing te vervangen door een vermogenswinstbelasting? Zo niet, waarom niet? Zo ja, wanneer gaat u hier voorstellen voor doen?

Antwoord 7, 8 en 9

De reden dat de vermogensrendementsheffing per 1 januari 2001 is ingevoerd, was dat de wetgever een einde wilde maken aan allerlei ontwijkgedrag. Er kwamen volop producten in omloop waarbij rente en dividend werden omgezet in vermogensaanwas. Daardoor steeg de waarde van het product, maar werden geen opbrengsten (vermogensinkomsten) gerealiseerd en dus geen belastingopbrengst behaald. Wij kenden immers geen vermogensaanwasbelasting. Er waren dus vele mogelijkheden om het echte rendement te drukken en onbelast waardevermeerderingen te realiseren. In de jaren »90, een tijd dat het vermogen heel hard groeide in Nederland, nam de belastingopbrengst uit vermogen als percentage van het BBP af. Daarom is gekozen voor een systeem van een forfaitaire vermogensrendementsheffing. Inderdaad hebben de meeste andere Europese landen een vermogenswinstbelasting. De opzet van deze belastingen verschilt van land tot land. Bij de voorbereiding van de belastingherziening die geleid heeft tot de Wet inkomstenbelasting 2001 is uitgebreid gekeken of de invoering van een vermogenswinstbelasting in Nederland wenselijk zou zijn. De conclusie was toen dat een vermogenswinstbelasting zou leiden tot grote administratieve lasten en uitvoeringskosten, en dat het genoemde ontwijkgedrag minder makkelijk kon worden tegengegaan dan bij een forfaitaire vermogensrendementsheffing. Die conclusie is naar huidige inzichten nog steeds valide. Ik

² Kamerstukken II 1999/2000, 26 727 en 26 728, nr. 8

³ Kamerstukken II 2010/11, 32 740, nr. 1, blz. 55 e.v.

heb dan ook geen voornemen om een voorstel te doen voor de invoering van een vermogenswinstbelasting.